

POCTIVÁ STAVBA

Co se dnes stalo ve stavebnictví a můj pohled na věc.

PONDĚLÍ 17. SRPNA 2026 VYDÁNÍ Č. 3 10 POLOŽEK DNE PÍŠE OTAKAR HOBZA

Položky dne

4× ČESKO · 4× SVĚT · 2× ARCHITEKTURA

Dovozní elektřina zdražila o 40,6 %. Materiál to dožene

Dovozní ceny elektřiny byly v červnu meziročně vyšší o 40,6 %, stejně tak ceny koksu a rafinovaných ropných produktů. Ropa a zemní plyn v dovozu zdražily o 30,3 %. Dovozní ceny jako celek přitom vzrostly jen o 3,3 % a vývozní o 1,6 %. Ve vývozu rostly také ceny produktů lesnictví a těžby dřeva, a to o 13,3 %.

KOMENTÁŘ

Cihla, cement, vápno a sklo jsou zabalená energie. Když dovozní elektřina a paliva zdraží o čtyřicet procent, do ceníků stavebnin se to propíše se zpožděním několika měsíců, ne příští týden. Dřevo si o svoje řeklo už teď. Prakticky z toho plyne trojí. Starší nabídku si nechte písemně potvrdit i s dobou platnosti. U dřeva a zdiva si ohlídejte, jestli platí cena ke dni podpisu, nebo ke dni dodávky. A do smlouvy o dílo napište, kdo nese růst cen materiálu, protože ta věta se z ticha vždycky vyloží ve váš neprospěch. „Můžeme o tom vést spory, můžeme s tím nesouhlasit, ale to je asi tak všechno, co se s tím dá dělat.“ To platí o statistice. O smlouvě ne, tam se dá dělat spousta věcí, jen se to musí stihnout před podpisem.

→ zdroj: Zdroj ČSÚ (<https://csu.gov.cz/rychle-informace/indexy-cen-vyvozu-a-dovozu-zbozi-cerven-2026>)

→ u nás: inflační doložka

Architektům a inženýrům vzrostly tržby o 10 %, realitám klesly

Tržby ve službách se ve druhém čtvrtletí meziročně reálně zvýšily o 3,1 %. Nejvíce k růstu přispěla sekce profesních, vědeckých a technických činností s nárůstem o 7,1 %. Uvnitř ní vzrostly tržby architektonických a inženýrských činností včetně technických zkoušek a analýz o 10,0 %. Činnostem v oblasti nemovitostí naopak tržby klesly o 0,4 %.

KOMENTÁŘ

Tohle číslo je předstih, ne aktuální stav. Co se dnes kreslí, se za rok betonuje, takže tržby projektantů předpovídají tlak na kapacity a ceny prací v příští sezóně. Pro stavebníka z toho plynou dvě věci. Za prvé, projektanta i technický dozor si zamlouvejte s předstihem měsíců, ne týdnů, protože ti dobří jsou plní jako první. Za druhé, škrtnat v honoráři za dokumentaci ve chvíli, kdy po projektech roste poptávka, znamená koupit si to nejdražší zboží na trhu. Levná dokumentace se totiž doplácí ve vícepracích a v hádkách na stavbě, a to v úplně jiném řádu částek. Realitní tržby přitom stagnují. Kdo prodává, tlačí na cenu. Kdo staví, tlačí na termín.

→ zdroj: Zdroj ČSÚ (<https://csu.gov.cz/rychle-informace/sluzby-2-ctvrtletí-2026>)

→ u nás: prováděcí projekt

Proti vedru v domě nerozhoduje cihla, ale stínění a orientace

Server ESTAV.cz připomíná, že obrana proti letnímu přehřívání se rozhoduje už ve fázi projektu. Skládá se z orientace domu ke světovým stranám, z tepelné setrvačnosti zdiva a z venkovního stínění. Text zároveň upozorňuje, že stínicí technika se má řešit systémově, aby její montáž nezpůsobila v zimě únik tepla.

KOMENTÁŘ

Pořadí je opačné, než jak se to obvykle prodává. Nejdřív velikost a orientace oken, pak venkovní stínění, teprve potom materiál stěny. Sluneční zisk, který projde sklem, je uvnitř a žádná cihla ho nevrátí ven. Akumulace umí špičku posunout na večer, odstranit ji neumí. Venkovní žaluzie nebo okenice mají řádově větší účinek než rozdíl mezi dvěma značkami zdiva a stojí zlomek toho, co klimatizace za deset let provozu. Jedna rada z prohlídek. Když vám firma nabízí předokenní žaluzie dodatečně na hotovou fasádu, chtějte vidět řez detailem schránky a její napojení na ostění. Právě tam vzniká tepelný most, který v prosinci uvidíte na účtu a v únoru na plísni v rohu okna.

→ zdroj: ESTAV.cz

(<https://www.estav.cz/cz/14845.svata-trojice-proti-letnim-vedrum-nepodcenujte-souhru-zdiva-a-stineni>)

→ u nás: tepelný most

Stavaři si věří nejvíc ze všech odvětví. Domácnosti ne

Souhrnný indikátor důvěry v ekonomiku v červenci prakticky stagnoval na hodnotě 101,1 bodu. Důvěra podnikatelů vzrostla ve všech sledovaných odvětvích a nejvíc ve stavebnictví, o 1,8 bodu. Důvěra spotřebitelů naopak klesla o 0,9 bodu na 105,6 bodu a přibylo domácností, které čekají zhoršení ekonomické situace.

KOMENTÁŘ

Rozevřené nůžky mezi firmou a zákazníkem se čtou snadno. Stavební firmy mají plné diáře a klid v hlase. Domácnost, která na to bere hypotéku, klid nemá. Kdo bude letos vyjednávat, ať s tím počítá. Druhá strana stolu nemá důvod slevit, protože zakázku dostane i bez vás. Vyplatí se proto přesunout jednání z ceny na podmínky. Termín se smluvní pokutou, platební kalendář navázaný na skutečně hotové práce, zádržné do odstranění vad z přejímky. To všechno firma s plnou zakázkovou knihou podepíše ochotněji než slevu, protože ji to nic nestojí, dokud pracuje pořádně. A připomínka na okraj, protože tahle čísla si podniky vyplňují samy do dotazníku. „Nepochválím-li se sám, nikdo to za mne neudělá.“

→ zdroj: Zdroj ČSÚ (<https://csu.gov.cz/rychle-informace/konjunkturalni-pruzkumy-cervenec-2026>)

→ u nás: zádržné

Británie chce u nádraží stavět automaticky. Výchozí odpověď bude ano

Britská vláda ohlásila změnu národního rámce územního plánování. Pro bydlení v rozumné docházkové vzdálenosti od dobře obslužených železničních, tramvajových a metro stanic má platit výchozí souhlas a pro tato území se stanoví minimální očekávaný počet domů. Součástí je i zjednodušení konzultačních povinností. Vláda uvádí, že je ve čtvrtině cesty ke svému cíli 1,5 milionu domů.

KOMENTÁŘ

Tohle je opačný směr, než kterým jde česká výstavba. U nás se staví tam, kde je levný pozemek, tedy na okraji vsi bez chodníku, bez obchodu a s jednou autobusovou linkou ráno a odpoledne. Dopravu pak dotuje veřejný rozpočet a rodina si platí druhé auto, které do rozpočtu stavby nikdo nezapočítal. Zajímavá je hlavně ta obrácená logika povolování. Ne stavebník dokazuje, proč by se stavět mělo, ale úřad dokazuje, proč by se stavět nemělo, a to jen ve vymezeném území u stanice. Kdo dnes kupuje pozemek, ať čte jízdní řád stejně pozorně jako výpis z katastru a doklady o přípojkách. Dostupnost drží hodnotu domu spolehlivěji než obklady v koupelně.

→ zdroj: Zdroj GOV.UK

(<https://www.gov.uk/government/news/full-steam-ahead-to-fast-track-more-homes-near-stations>)

→ u nás: inženýrské sítě

Lepší dům, o 44 procent méně malárie u dětí

Studie zveřejněná v časopise Nature Medicine porovnala děti žijící v domech iniciativy Star Homes v Tanzanii s dětmi z domů z hlíny a došků. Případů malárie bylo u dětí ze Star Homes o 44 procent méně. Nižší byl u nich i výskyt průjmových a respiračních onemocnění. O studii informoval server Dezeen.

KOMENTÁŘ

Dům není jen investice. Je to zdravotnický zákrok, jen se tak nejmenuje a nikdo za něj nevystaví zprávu. Čtyřiačtyřicet procent je účinek, jaký se nepovede kdejakému léku. Než to odmávnete jako téma pro Afriku, přepočtete si to na české poměry. Vlhký sokl, plíseň v koutě dětského pokoje, okno bez možnosti štěrbínového větrání a dítě s věčnou rýmou od října do dubna. To je stejná rovnice, jen s jinými čísly a jinou diagnózou. Zdraví v domě se rozhoduje na detailech, které se nefotí do inzerátu. Izolace proti zemní vlhkosti, odvod vlhkosti z koupelny ven a ne do podhledu, funkční větrání ložnice. Bydlení je pomalá medicína a působí oběma směry.

→ zdroj: Dezeen

(<https://www.dezeen.com/2026/08/14/star-homes-malaria-study-tanzania/>)

→ u nás: plíseň

Meta si školí řemeslníky. Datacentra nemá kdo stavět

Meta se spojila s americkým svazem stavebních odborů North America's Building Trades Unions a spouští s ním nový výcvikový program. Ten má podpořit kvalifikované řemeslníky napříč Spojenými státy. Podle serveru Construction Dive se přitom nálada obcí kolem výstavby datových center zhoršuje.

KOMENTÁŘ

Investor, který si sám platí výcvik zedníků a elektrikářů, přiznává jednu věc. Peníze nestačí, lidi nejsou. V Česku máme stejný problém, jen bez toho investora. Učňovské školství jsme dvacet let odsouvali a dnes se divíme, že tesař dává termín na půl roku dopředu a dobrý elektrikář nabírá práci jen přes známé. Pro toho, kdo staví rodinný dům, z toho plyne praktický závěr. Neplánujte podle toho, kdy máte peníze, ale podle toho, kdy má čas ten konkrétní člověk, kterého chcete. Řemeslník se dnes nevybírá podle ceny za hodinu. Vybírá se podle toho, kdy může, co po sobě umí ukázat na starší stavbě a kdo za ním stojí, když se něco pokazí po roce.

→ zdroj: Construction Dive

(<https://www.constructiondive.com/news/meta-partners-nabtu-trades-construction-data-centers/827786/>)

→ u nás: tesař

Pensylvánie plánuje 90 miliard dolarů do dopravy na dvanáct let

Americký stát Pensylvánie připravil dvanáctiletý investiční plán do dopravní infrastruktury za 90 miliard dolarů. V prvních čtyřech letech má jít 16,9 miliardy dolarů na státní silnice a mosty a 12,9 miliardy na veřejnou dopravu. Plán ještě čeká na posouzení federální dálniční správy. Informoval o tom server Construction Dive.

KOMENTÁŘ

Zajímavé na tom není číslo, ale horizont. Dvanáct let s rozpisem na první čtyři je dokument, podle kterého se dá plánovat firma, škola i koupě pozemku. U nás se o opravě mostu dozvíte většinou tak, že ho jednou ráno uzavřou. Kdo kupuje nebo staví, ať si dá tu práci a podívá se, co se v okolí plánuje na deset let dopředu. Územní plán obce i zásady územního rozvoje kraje jsou veřejné a čte je málokdo. Přeložka silnice dvě stě metrů od zahrady umí být dobrá zpráva stejně jako pohroma. Rozdíl mezi tím poznáte z výkresu, ne z inzerátu realitní kanceláře, a poznat ho potřebujete před podpisem rezervační smlouvy.

→ zdroj: Construction Dive

(<https://www.constructiondive.com/news/pennsylvania-targets-infrastructure-investment-12-years/827730/>)

→ u nás: územní plán

Dva domy zaklesnuté do sebe pod jednou sedlovou střechou

Nizozemské studio Woonpioniers dokončilo v obci Cothen dům CoHouse pro dvě rodiny. Obě bydlení jsou samostatná, ale zaklesnutá do sebe uvnitř jediného objemu se sedlovou střechou, protože místní pravidla na pozemku u řeky druhou stavbu nepřipouštěla. Autoři svoje řešení popsali jako hru tetris.

KOMENTÁŘ

Dvojdům má v Česku špatnou pověst a zaslouženě. Dvě rodiny, jedna společná stěna a nula domluvy předem.

Nizozemci to otočili. Nejdřív pravidla, pak teprve tvar. Když stavíte s bratrem nebo s kamarádem, sepište si tři věci dřív, než přijede bagr. Kdo vlastní co, kdo platí střechu a fasádu, a jak se to celé vypořádá, když jeden z vás bude chtít prodat. Technicky je to o jediném detailu, o dělicí stěně. Ta musí být oddělená akusticky i konstrukčně, včetně základu a stropní desky, jinak budete poslouchat cizí pračku a v horším případě sdílet trhlinu. Sousedský spor se omítkou opravit nedá.

→ zdroj: Dezeen

(<https://www.dezeen.com/2026/08/16/woonpioniers-cohouse-in-cothen/>)

→ u nás: akustický most

Dělnický dům z roku 1870 opravený tak, aby nevyčníval

Na bývalém statku v obci Nordwestuckermark stojí v řadě tři stejné obytné domy postavené v roce 1870 pro čeledě. Berlínské studio c/o now opravilo prostřední z nich. Dům dostal svěží podobu, ale zůstal čitelnou součástí trojice, zatímco na sousedních dvou je věk vidět. Informoval o tom server Baunetz.

KOMENTÁŘ

Tohle je disciplína, kterou u nás skoro neumíme. Opravit jeden dům z řady a nezničit tím řadu. Česká vesnice je plná stavení, kde se majitel rozhodl vyniknout. Cizí členění oken, plastové šambrány, sokl z lepené kamenné dlažby a fasáda v barvě, která v okolní krajině neexistuje. Za deset let se to předělává znovu. Renovace starého domu má dvě pravidla. Opravuj to, co drží, a měň jen to, co je opravdu mrtvé. A drž původní rytmus otvorů, protože žádná tloušťka izolace ten dům nezachrání, když se okna posunou a zmenší. Hezké je to, co je pochopitelné, ne to, co je nové.

→ zdroj: Baunetz

([https://www.baunetz.de/meldungen/Meldungen-Wohnhausumbau_von_c-](https://www.baunetz.de/meldungen/Meldungen-Wohnhausumbau_von_c-o-now_in_der_Uckermark_10389430.html?context=4093)

[o_now_in_der_Uckermark_10389430.html?context=4093](https://www.baunetz.de/meldungen/Meldungen-Wohnhausumbau_von_c-o-now_in_der_Uckermark_10389430.html?context=4093))

→ u nás: sanační omítka